Faktaark 9: 2002

Tekniske inngrep

E6 med Snøhetta

FOTO: ØIVIND LEREN

Tekniske inngrep er ikke ønsket i en nasjonalpark. Men det at du kan sitte i bil eller tog og komme dit, skyldes tekniske inngrep. Når inngrepet først er gjort, er det vanskelig å gjøre om igjen. Men nettopp på Dovrefjell skal store inngrep gjøres om igjen, og det kommer til å ta 30 år å bli ferdig.

Folk som satt drømmende og så ut av togvinduet, bråvåknet da de kom til Hjerkinn stasjon og så gruveanlegget: Hva hadde et stort industribygg å gjøre her på fjellet? Tverrfjellet gruver med 280 arbeidsplasser er nå nedlagt, og tårnet er vekk. Men det var en stund planer om å gjøre gruveanlegget om til lagerplass for spesialavfall.

Planene ble skrinlagt av flere grunner, men en viktig grunn var nok at det rett og slett ikke gikk an å dumpe giftig avfall på nasjonalfjellet. Det var en følelsessak.

Samtidig med at Dovrebanen ble åpnet i 1921, begynte Forsvaret å planlegge et skytefelt for langtrekkende kanoner. De første skuddene falt i 1924 eller –25, og fortsatt kan intetanende bilister skvette til av smellene fra 155 mm granater som avfyres mot mål flere kilometer borte. Hjerkinn skytefelt er på 165 km^2, det er anlagt 90 km vei, flere bygninger og anlegg, og det ligger ueksplodert ammunisjon (blindgjengere) i målområdene. Feltet ryddes årlig for blindgjengere og ammunisjonsrester, men det vil alltid være en fare for at noe kan ligge igjen.

Stortinget vedtok i 1999 å opprette et nytt skyte- og øvingsfelt for Forsvarets avdelinger på Østlandet i Åmot kommune. Samtidig ble det vedtatt at Hjerkinn skytefelt skal legges ned som ledd i planene om utvidet vern av Dovrefjell. Skytefeltet blir avviklet etter hvert som feltet i Åmot blir tatt i bruk, etter planen fra 2005 til 2008. Så begynner oppryddingen og sanering av inngrep på Hjerkinn, og det er anslått å ta inntil 30 år. En grunn til at det tar så lang tid, er at ueksploderte granater ligger i bakken, og dukker fram etter hvert som telen dytter dem opp.

Direktoratet for naturforvaltning (DN) er det sentrale fagorganet for naturforvaltning i Norge. DN ble opprettet i 1985 og er underlagt Miljøverndepartementet. Myndigheten til å forvalte naturressurser er gitt gjennom ulike lover og forskrifter. Utover lovbestemte oppgaver har direktoratet også ansvar for å identifisere, forebygge og løse miljøproblemer ved samarbeid, rådgivning og informasjon overfor andre myndigheter og grupper i befolkningen.

Direktoratet for naturforvaltning, 7485 Trondheim Tlf.: 73 58 05 00 www.dirnat.no